

ΕΤΟΣ 60ον

26 Φεβρουαρίου 2012

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 9 (3065)

Η ΝΗΣΤΕΙΑ

Κενοδοξία: ἡ κακοποίηση τῶν ἀρετῶν

΄Η σημερινή Εύαγγελική περικοπή προέρχεται ἀπό τὸν ἐπί τοῦ Ὅρους ὁμιλία τοῦ Κυρίου μας καὶ βρίσκεται στὸ δο κεφάλαιο τοῦ κατά Ματθαῖον Εὐαγγελίου. Ἐντάσσεται στὸν ἐνότητα ἐκείνη τῆς θεοπρεποῦς ὁμιλίας τοῦ Κυρίου, κατὰ τὴν ὄποια, ἀφοῦ ὁ Χριστός συμπληρώνοντας τὸ μωσαϊκό νόμο δίδαξε στοὺς μαθητές του νά ἐπιδιώκουν τὴν τελειότητα στὴν ἀρετή, ἀρχίζει πλέον νά τοὺς ὑποδεικνύει τὸ πῶς πρέπει νά ἔξασκοῦν τὴν ἀρετή: χωρίς καθόλου κενοδοξία. Δέν ἀναφέρθηκε ἀπό τὴν ἀρχή στὸ θέμα τῆς κενοδοξίας, διότι ἡταν παράκαιρο νά τοὺς διδάξει πρῶτα τὸ πῶς, ἀν δέν τοὺς δίδασκε προηγουμένως τὸ ποιά ἡταν ἡ ζωή τῆς τελειότητος. Ἐπρεπε πλοιόν πρῶτα νά φυτεύσει σ' αὐτούς τὴν ἀρετή καὶ τότε νά ξεριζώσει τὴν νόσο πού βλάπτει τὸν καρπό της.

Τό σχετικό μέ τὸν κενοδοξία θέμα τὸ ἔστρεψε γύρω ἀπό τρία βασικά κατορθώματα τῶν πιστῶν, τὴν ἐλεημοσύνη, τὴν προσευχή καὶ τὴν νηστεία. Διότι σ' αὐτά κυρίως συνηθίζει νά ἐμφιλοχωρεῖ τὸ πονηρό αὐτό νόσομα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα εἶναι ὁ φαρισαῖος τῆς γνωστῆς παραβολῆς, ὁ ὅποιος στὸν κενόδοξην προσευχή του κόμπαζε γιά τίς νηστεῖες καὶ τίς ἐλεημοσύνες του.

Νηστεία καὶ Σαρακοστή

΄Η ἐπιλογή τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς ὀφείλεται σὲ δύο κυρίως λόγους πού σχετίζονται ἄμεσα μεταξύ τους: Σήμερα στὶς ἐκκλησίες θυμόμαστε τὴν πτώση τῶν πρωτοπλάστων, ἐνῶ ἀπό αὔριο ἀρχίζει ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, ἡ ὄποια ἀποτελεῖ εἰκόνα τῆς πορείας τῆς ἀνθρωπότητας ἀπό τὴν πτώση στὸν ἀνάσταση.

Γι' αὐτό ἡ ἐκκλησία μᾶς θυμίζει τὴ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ γιά τὴ χωρίς κενοδοξία νηστεία. Τὴν ἀρχέγονη μακαριότητα στὸν παράδεισο τὴ χάσαμε, ἐπειδή παραβήκαμε τὴν ἐντολή τῆς νηστείας καὶ ἐπειδή, κενόδοξα σκεπτόμενοι,

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. 5' 14-21)

Νηστεία καὶ ἄφεση τῶν παραπτωμάτων

Ἐπενό Κύριος· Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐρανίος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί· ἀφανίζοντις γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανᾶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νηστεύων, ἀλλειψαὶ σου τὴν κεφαλήν, καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι ὅπως μὴ φανῆσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντας, ἀλλὰ τῷ Πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς, οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν, οὐδὲ κλέπτουσιν. Ὅπου γάρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.

ἐπιθυμήσαμε νά γίνουμε ἀπό μόνοι μας θεοί. Ή ἐπιστροφή στὸν παράδεισο καὶ ἡ μετοχή στὸν αἰώνιο ζωή ἀκολουθεῖ τὴν ἀντίθετη πορεία. Χρειάζεται νά νηστεύσουμε καὶ νά ταπεινωθοῦμε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μας.

Τό νόημα τῆς νηστείας

Ἡ σημερινή περικοπή δέν ἀναφέρεται μόνο στὸ θέμα τῆς νηστείας. Εἶναι πλατύτερη. Περιλαμβάνει κάποια ἀπό τὰ προηγούμενα λόγια τοῦ Χριστοῦ καὶ κάποια ἀπό τὰ ἐπόμενα. Συγκεκριμένα, ἀκούσαμε σήμερα τὸν Χριστό νά διδάσκει πρῶτα γιά τὴν συγχωρητικότητα, στὴ συνέχεια γιά τὴν σωστή καὶ δίκιας κενοδοξία νηστεία καὶ μετά γιά τὴν περιφρόνηση τῶν χρημάτων καὶ τὴν ἐναπόθεση τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς καρδιᾶς μας στὸν οὐρανό καὶ ὅχι στὴ γῆ.

Μέσα ἀπό αὐτά τὰ λόγια τοῦ Ἰησοῦ ἡ Ἐκκλησία μᾶς ὑποδεικνύει τὸ βαθύ νόημα τῆς νηστείας. Ἡ νηστεία δέν εἶναι αὐτοσκοπός, ἀλλιὰ ἐντάσσεται ὡς χρησιμότατο ἐργαλεῖο στὸν ἀγώνα τοῦ πιστοῦ νά ἀγαπήσει τὸν Θεό μέ ὅλη τὴν καρδιά του καὶ τὸν πλησίον ὡς τὸν ἑαυτό του. Ἀν κάποιος δέν συγχωρεῖ τὸν πλησίον του, ἡ νηστεία του εἶναι ἀνώφελη, διότι, κατά τὴν ἀψευδή μαρτυρία τοῦ Κυρίου, ὁ ἐπουράνιος Πατέρας του δέν θά τοῦ συγχωρήσει τίς δικές του ἀμαρτίες. Ἀν ἐπίσης κάποιος χρησιμοποιεῖ τὴν νηστεία, γιά νά ἀποκτήσει δόξα γιά τὸν ἑαυτό του, «ἀπέχει τὸν μισθόν του», δηλαδή ἀπέλαβε τὸ μισθό του ἐδῶ στὴ γῆ – θησαύρισε ἐδῶ. Ἀπόκτησε λίγη ἐπιγέια δόξα. Ὁμως δέν ἔχει νά πάβει τίποτε τὸ οὐράνιο καὶ αἰώνιο, διότι στὸν ἀγάπην βρίσκεται ἡ αἰώνιος ζωή καὶ ὅχι στὸν ἔγωισμό. Ἀκόμη, ἀν κάποιος νηστεύει ἀπό τροφές, ἀλλιὰ συσσωρεύει γιά τὸν ἑαυτό του ὑπικά ἀγαθά, τότε αὐτός ματαιοπονεῖ. Ἀπό τὴν μιά ἐλαφρύνει τὸν

Μετάφραση της Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Εἶπεν ὁ Κύριος: «Ἐάν συγχωρήσετε εἰς τούς ἀνθρώπους ὅτι κακό ἔχουν κάνει, θά συγχωρήσῃ καὶ σᾶς ὁ Πατέρας σας ὁ οὐράνιος. Ἐάν δὲ συγχωρῆτε τούς ἀνθρώπους, τότε οὕτε καὶ ὁ Πατέρας σας θά συγχωρήσῃ τὰ παραπτώματά σας. Ὅταν νηστεύετε, μή γίνεσθε σκυθρωποί ὥστα οἱ ύποκριταί, οἱ ὅποιοι παραμορφώνουν τὰ πρόσωπά τους, διά νά τούς ιδοῦν οἱ ἀνθρωποί ὅτι νηστεύουν. Ἀλλίθεια σᾶς λέγω, ὅτι ἔχουν λάβει τὸν ἀνταμοιβήν τους. Σύ, δῆμως, ὅταν νηστεύητε, ἀλειψε τὸ κεφάλι σου καὶ πλύνε τὸ πρόσωπό σου, διά νά μή ιδοῦν οἱ ἀνθρωποί ὅτι νηστεύετε, ἀλλά μόνον ὁ Πατέρας σου, πού εἶναι ἐκεῖ παρών κρυφά, καὶ ὁ Πατέρας σου, πού βλέπει τί γίνεται εἰς τὰ κρυφά, θά σέ ἀνταμείψῃ εἰς τὰ φανερά. Μή θοσαυρίζετε διά τὸν ἑαυτόν σας θοσαυρούς εἰς τὸν γῆν, ὅπου ὁ σκόρος καὶ ἡ σαπίλα τούς καταστρέφουν καὶ ὅπου οἱ κλέπται κάνουν διάρρηξιν καὶ τούς κλέβουν, ἀλλά θοσαυρίζετε διά τὸν ἑαυτόν σας θοσαυρούς εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπου οὔτε σκόρος οὔτε σαπίλα τούς καταστρέφει καὶ ὅπου κλέπται δέν κάνουν διάρρηξιν καὶ κλέβουν. Διότι ὅπου εἶναι ὁ θοσαυρός σου, ἐκεῖ θά εἶναι καὶ ἡ καρδιά σου».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα,
Ἄρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἄμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

καρδιά του ἀπό τίς ἡδονές καὶ ἀπολαύσεις τοῦ λάρυγγα, δῆμως ἀπό τὴν ἄλλην καταβαρύνει καὶ τὴν καταδεσμεύει μέ τίς ἐπίγειες ἐπιθυμίες καὶ συγκινήσεις.

Νηστεύουμε γιά νά ἀπαλλαγοῦμε ἀπό τίς ἐπιθυμίες καὶ τίς ἡδονές πού δεσμεύουν τὴν καρδιά καὶ τὸ νοῦ μας καὶ μᾶς ἐμποδίζουν νά δοθοῦμε μέ ἔρωτική - θεϊκή ἀγάπη στὸν Θεό καὶ τὸ συνάνθρωπό μας. Ἡ ἀγάπη εἶναι μνήμη· ἀδιάληπτη μνήμη τοῦ ἀγαπημένου. Ἡ σωτηρία μας βρίσκεται στὴ μνήμη. Ἡ ληθαμε ἀπό τὸ μηδέν στὴν ὑπαρξη, γιά νά μνημονεύουμε ἀδιαληπτῶς μέ ἀκόρεστη ἀγάπη τὸν Θεό Πατέρα μας καὶ δι' αὐτοῦ τὴν εἰκόνα του, τὸν ἀνθρωπο. "Οσο περισσότερο δῆμως ἡ σκέψη καὶ ἡ καρδιά μας παρασύρονται καὶ στρέφονται πρὸς τὰ πράγματα καὶ διά μέσου αὐτῶν στὸν ἑαυτό μας, ἀποτυγχάνουμε - ἀμαρτάνουμε στὸ πλόγο γιά τὸν ὄποιο ὑπάρχουμε. Σβήνουμε μέσα μας τὴ θεϊκή ἀγάπη, ἡ ὁποία κατά τὸ πνευματικό περιεχόμενό της εἶναι ἡ αἰώνιος θεϊκή ζωῆ, ἡ θεία ἐνέργεια, ἡ κατ' ἔξοχήν φανέρωση καὶ ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ.

"As μή σβήνουμε πιοπόν τό Πνεῦμα (Α΄ Θεσ. 5, 19), πού εἶναι Πνεῦμα ἀγάπης καὶ ἀπληθείας. "As νηστεύουμε μέ ἐπίγνωση ἀποσκοπώντας στὴν ἀπέκδυση τῆς φιλαυτίας μας, προκειμένου νά ἐνδυθοῦμε τὸν Χριστό καὶ Θεό μας καὶ νά χωρέσουμε μέσα μας ὅλους τούς ἀνθρώπους. Κατά τὸ βαθμό πού θά κινθοῦμε πρὸς αὐτήν τὴν πορεία, θά βιώσουμε καὶ θά ἐορτάσουμε τὸ Πάσχα τοῦ Κυρίου μας ὡς προσωπικό μας Πάσχα.

Ἄρχιμ. Π. Κ.

26 Φεβρουαρίου 2012: ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ.

«Άναμνοις τῆς ἀπό τοῦ παραδείσου ἔξορίας τοῦ πρωτοπλάστου Ἀδάμ», Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης († 420), Φωτεινῆς μάρτυρος τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τῶν σύν αὐτῇ Θεοκλήτου καὶ λοιπῶν μαρτύρων, Ιωάννου νεομάρτυρος τοῦ Κάλφα ἐν Κων/πόλει († 1575).

ΤΗΞΟΣ: δ' – Ἐωθινόν: Δ' – Ἀπόστολος: Ρωμ. ιγ' 11-ιδ' 4 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. στ' 14-21.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ: 4 Μαρτίου, Α΄ Νηστειῶν (τῆς Ὁρθοδοξίας).

Ἀπόστολος: Ἐφρ. ια' 24-26, 32-40. – Εὐαγγέλιον: Ἰω. α' 44-52.

Νέα λειτουργική ἔκδοση

ΜΙΚΡΟΝ ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ Γ'

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ ΔΩΡΩΝ

Ἐγκρίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

(σχῆμα 14X21 ἑκατ., σελ. 110)

Ἡ θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων ἀποτελεῖ τήν καρδιά τῶν καθημερινῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Χωρίς ὑπερβολή μποροῦμε νά ὀνομάσουμε τή λειτουργία αὐτή ὡς «Λειτουργία τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς», ἀφοῦ εἶναι ἡ πιό χαρακτηριστική Ἀκολουθία τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς περιόδου.

Ἡ Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἑλλάδος συνεχίζει τήν ἀπό ἐτῶν ἀρξαμένη προσπάθειά της γιά τήν κυκλοφορία τῶν καλυτέρων, κατά τό δυνατόν, λειτουργιῶν ἐκδόσεων. Μετά τήν ἔκδοση τοῦ Α΄ καὶ Β΄ τόμου τοῦ Μικροῦ Ἱερατικοῦ, ἡ Ἀποστολική Διακονία ἀπεφάσισε τήν παροῦσα ἔκδοση τοῦ Γ΄ τόμου Ἱερατικοῦ, περιλαμβάνοντα τή Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων, ὀνομάσασα τοῦτο «Μικρόν Ἱερατικόν - Γ΄», ἐπιμελείᾳ τοῦ Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου πατρός Κωνσταντίνου Παπαγιάννη. Εἰς τόν Γ΄ Τόμον τοῦ Μικροῦ Ἱερατικοῦ περιελήφθησαν ἐπίσης καὶ διάφοροι σχετικοὶ ἀκολουθίαι καὶ εὐχαί, καθώς καὶ σύντομον ἔօρτολόγιον.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κέρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἅγιας Ειρήνης (δδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἐσοπεριοῦ, στήν ὅποια περιστοικῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίκοπος καὶ θά ὅμιλει. 2) Κάθε Παρασκευή καὶ ὥρα 5.30 μ.μ. γίνεται τό κέρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στόν Ἱ. Προσκυνηματικό Ναό Ἅγιας Βαρβάρας στόν ὅμώνυμο Λῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἅγιας καὶ ὅμιλει ἔνας ἀπό τούς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλο ὄρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ιασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

‘Η «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» ο’ δῆλο τὸν κόσμο μέσῳ Διαδικτύου: www.apostoliki-diaconia.gr